

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, tel. (8 5) 210 7161, el. p. info@ekgt.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188756614

Lietuvos Respublikos Seimo
Kultūros komitetui

2024-12-03 Nr. S-248

DĖL PRITARIMO 2026 METŲ PASKELBIMUI ATMINTINAIŠ KANKLIŲ METAIS

Etninės kultūros globos taryba (toliau – EKG, Taryba) 2024 m. spalio 10 d. posėdyje svarstė siūlymą 2026-uosius paskelbti atmintiniais Kanklių metais atsižvelgiant į Skriaudžių kanklių ansamblio 120-mečio sukaktį 2026 m. – tai būtų tinkama proga atkreipti visuomenės dėmesį į kankles kaip vieną lietuviškosios tapatybės ženklų. Suprasdama, kad Lietuvos Respublikos Seimas savo nutarimu jau patvirtino atmintinų metų 2026-aisiais sąrašą ir į jį būtų sunku įterpti atmintinus Kanklių metus, Taryba nusprendė savo nutarimu patvirtinti atmintinus Kanklių metus 2026-aisiais metais ir prašo Seimo Kultūros komitetą pritarti šiam nutarimui – panašiai EKG nutarimu, pritariant Seimo Kultūros komitetui, buvo patvirtinti atmintini Lietuvių liaudies dainų metai 2025-aisiais.

Mūsų šalyje kanklės nuo seno vertintos kaip ypatingas muzikos instrumentas, įvairūs skirtinguose etnografiniuose regionuose paplitę kanklių tipai ir kankliavimo būdai pasižymi giliomis tradicijomis. Nuo XX a. pradžios kanklės įgavo lietuvių kultūros bei Lietuvos nepriklausomybės simbolinę reikšmę – tuomet paplito tradicija kankles kaip lietuviybės simbolį turėti savo namuose, kanklininko vaizdinys tapo dažnas vaizduojamojoje dailėje, skulptūroje ir literatūros kūriniuose, o pačių kanklių atvaizdas iki šiol tebenaudojamas taip tautinio identiteto ženklas. 1906 m. Skriaudžiuose buvo įkurtas pirmasis Lietuvoje kanklių ansamblis, kuriam atsirasti daug įtakos turėjo ne tik Prano Puskunigio švietėjiška veikla, bet ir tautinio sąmoningumo pakilimo nuotaikos, „lietuviškuose vakaruose“ vis dažniau pasirodantys kanklininkai ar jų būreliai. Skriaudžių kanklių ansamblio įkūrimas žymi didžiulį pokytį lietuviško kankliavimo istorijoje – iki tol kanklės buvo priskiriamos vien kaimo tradicijai, o nuo 1906 metų pradėta jas vertinti kaip tautinį instrumentą, kankliavimo tradicija išplito ir į miestus.

Šiomis dienomis Lietuvoje kanklių tradicija yra labai gyvybinga ir aktuali: pastaruoju metu kanklių prestižas vis labiau kyla visuomenėje, kanklių tradicijos tęstinumą užtikrina įvairios kanklininkų bendruomenės, daugėja norinčiųjų išmokti jomis skambinti, plečiasi kankliavimo raiška – kanklių muzika vis dažniau skamba ne tik koncertuose, bet ir įvairiomis kitomis progomis (asmeninių, šeimos švenčių metu, atmintinių dienų minėjimuose, šalies kultūrinio savitumo pristatymuose užsienyje ir kt.).

Remdamiesi tuo, kad 2026 metais sukanka 120 metų nuo Skriaudžių kanklių ansamblio įkūrimo, žyminčio kanklių kaip tautinę lietuvių tapatybę simbolizuojančio muzikos instrumento proveržį, siekdami aktualizuoti kanklių reikšmę Lietuvai bei tęsti kankliavimo tradicijas visuomenėje, prašome Seimo Kultūros komiteto pritarti EKG sprendimui 2026-uosius metus paskelbti atmintiniais Kanklių metais.

Tarybos pirmininkė

Dalia Urbanavičienė